

Yatırım Teşvik Sisteminin Sağladığı Avantajlar

21. Çözüm Ortaklığı Platformu

Yasemin Bekgöz Hilal Kacı – Pelin Güzeler

strategy&

20 Aralık 2022 Salı Swissotel The Bosphorus

Agenda

1.	2022 Yatırım Teşvik İstatistikleri	03
2.	Yatırım Teşvik Sistemi Destek Unsurları	06
3.	Yatırım Teşvik Sistemi ve Modelleri	10
4.	Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı	12
5.	Proje Bazlı Teşvik Uygulamaları	15
6.	2022 Yılında Yapılan Değişiklikler	20
7.	GES ve RES Yatırımları	28
8.	Enerji Verimliliği & Çevre Yatırımları	33

2022 Yatırım Teşvik İstatistikleri

Yatırım Teşvik İstatistikleri

2022 yılının ilk 10 ayında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından toplamda 10.187 belge düzenlenmiştir.

Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye		
9.863 Belge	324 Belge		
379.284 Milyon TL	34.118 Milyon TL		
260.507 istihdam	12.180 İstihdam		

Yatırım Teşvik İstatistikleri

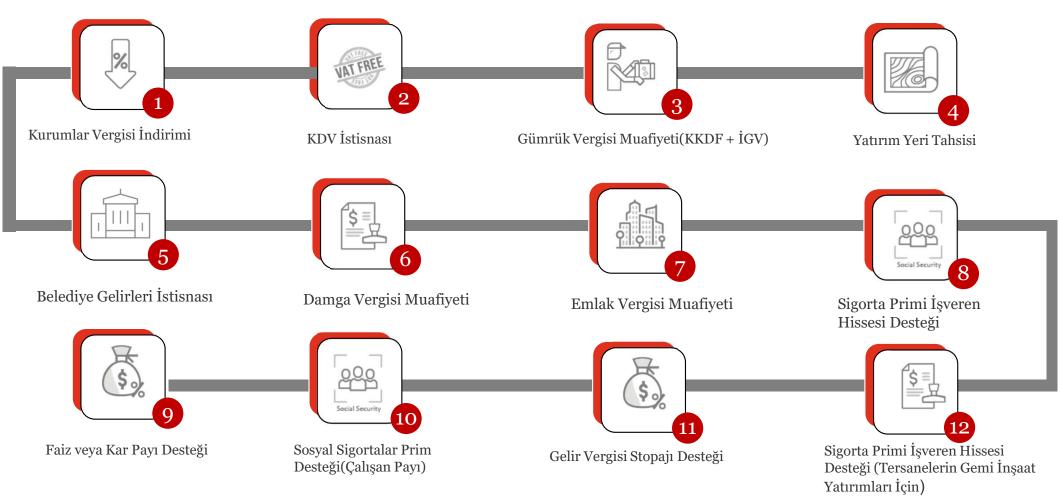
10.187 belgenin **6.549** tanesi *imalat* sektörüne yönelik düzenlenmiştir.

Yatırım Teşvik Sistemi Destek Unsurları

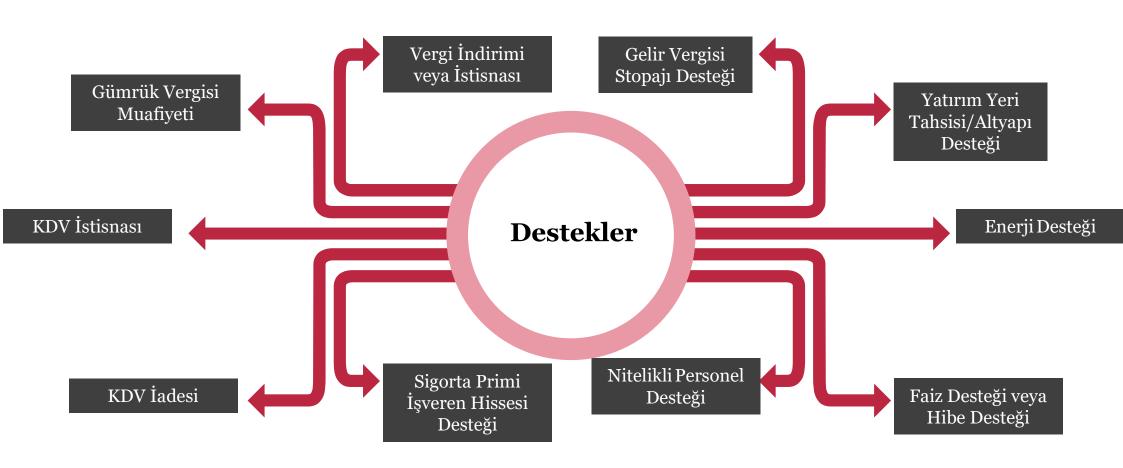
Vergi Teşvikleri

Vergi Teşvikleri

PwC

Proje Bazlı Teşvik Sistemi Özelindeki Destek Unsurları

Yatırım Teşvik Sistemi ve Modelleri

Yatırım Teşvik Sistemi ve Modelleri

Genel Yatırım Teşvik Uygulamaları

Makine ve ekipman alımında yapılan KDV ve Gümrük vergisi muafiyet

Bölgesel Yatırım Teşvik Uygulamaları

Bölgesel Yatırımlar Orta-Yüksek Teknolojili Yatırımlar Öncelikli Yatırımlar

Stratejik Yatırım Teşvik Uygulamaları

İthalat oranı yüksek alanlarda yüksek teşvikler.

Proje Bazlı ve Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Yatırım Teşvik Uygulamaları

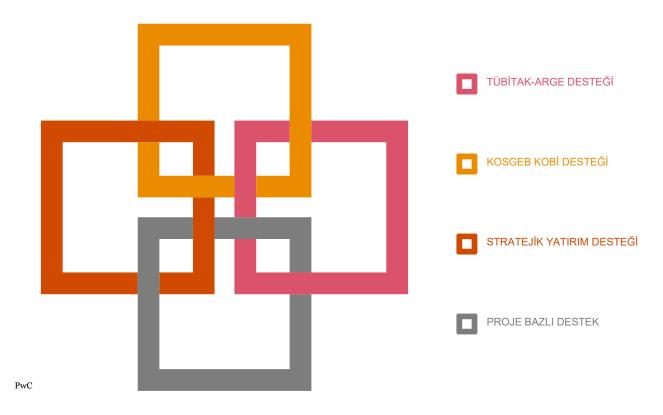
Türkiye için kritik öneme sahip alanlarda proje özelinde sağlanan teşvikler

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı

Türkiye'de katma değerli üretimin artırılması amacı doğrultusunda, Bakanlık ve bağlı/ilgili kuruluşları tarafından sağlanan destek ve teşviklerin orta-yüksek ve yüksek teknoloji seviyeli sektörlere yoğunlaştırılmasına yönelik özel bir programdır.

Programda, Türkiye için kritik öneme sahip ve gelecek potansiyeli yüksek ürünlerin ülke içinde üretim kapasitesinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Öncelikli Ürün Listesine yönelik olarak Bakanlık tarafından sağlanan yatırım teşvikleri ile KOSGEB ve TÜBİTAK tarafından sağlanan proje desteklerinin tek pencere mekanizması ile sunulması öngörülmektedir.

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı

Mobilite Çağrısı

- Ulaşım Araçları
- Makine
- Elektrikli Teçhizat

Üretimde Yapısal Dönüşüm Çağrısı

- Tıbbı Cihaz
- Elektronik
- Elektrikli Teçhizat

Sağlık ve Kimya Ürünleri Çağrısı

- Kimya
- Eczacılık

Dijital Dönüşüm Çağrısı

- Elektronik
- Makine

Proje Bazlı Teşvik Uygulamaları

Proje Bazlı Teşvik Uygulamaları

Mevzuat;

Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar - 2016/9495 (26.11.2016 t. 29900 s. R.G.)

 Bakanlar Kurulu tarafından Destek Kararı ile proje bazlı olarak desteklenmesine karar verilen projeler için Bakanlıkça yatırım teşvik belgesi düzenlenir.

Yararlanma Şartları;

Projelerin Karar kapsamında değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı için asgari sabit yatırım tutarı **50 milyon TL**, diğer yatırımlar için **1 Milyar TL** olması gerekmektedir

Proje Yatırım Firma ve Etki Başvuru Fizibilitesi Proje Analizi Künyesi **Formati** Talep Teknik Mali ve Edilen Ekonomik Analiz Destekler ve Analiz Gerekçeleri Proje ile üretilecek ürünün kritik ihtiyaçları karşılayabilme ve arz güvenliğini sağlama potansiyeli Üniversiteler ve araştırma kuruluşlarının projeye dahil Projenin ulusal güvenlik açısından önemtaşıyan veya tedarikinde Yatırımın ve üretilecek ürünün verli güçlük çekilenürün veya teknoloji girdi oranı üretimineka<u>tkısı</u> Projenin ülkenin rekabet gücüne ve ihracat potansiyeline katkısı Yatırımın cevresel Yatırımın ölçek açısından değerlendirilmesi etkilerinin en alt düzeye indirilmesi Etkileşimde olduğu sektörlere 10 Yatırımın istihdam yaratmaya teknolojik transfer sağlama katkısı potansiyeli (kaldıraç etkisi)

Proje Bazlı Teşvik Özelinde Firmalar

	Firma	Yatırım Konusu Entegre Teknik Büyükbaş Hayvancılık	
1	Sütaş		
2	Alvi Medica	Stent, Kateter ve Kalp Kapakçığı Üretimi	
3	Assan Alüminyum	Direkt soğutmalı slab döküm	
4	Atayurt İnşaat	Fotovoltaik Güneş Paneli Üretimi	
5	BMC - 1	Muhtelif Savunma Sanayi Sistemleri	
6	BMC - 2	Muhtelif Savunma Sanayi Sistemleri	
7	BMC - 3	Muhtelif Raylı Sistem Araçları	
8	BMC - 4	Dizel Motor	
9	Bosch San. Ve Tic.	Benzinli Enjektör	
10	Dowaksa	Karbon Elyaf ve Ara Ürünler	
11	Eko Temiz Enerji	Fotovoltaik Güneş Paneli Üretimi	
12	Ersan Petrol San.	Ham Petrol İşleme Rafinerisi	
13	Eti Bakır	Metal Geri Kazanım	
14	Most Makine	Savunma Sanayi	
15	Oyak Renault	Hibrid Araç Motoru	
16	Sasa Polyester	Polimer / Çips	
17	Tusaş Havacılık	Milli Muharip Uçak	
18	CFS Petrokimya	Polipropilen	
19	İpek Mobilya İmalat İthalat İhracat San. Ve Tic.A.Ş	Cevherden elektrolitik çinko metal üretimi	

Click to add title

PwC

Proje Bazlı Teşvik Özelinde Firmalar

Firma		Yatırım Konusu		
20	Türk Havacılık ve Uzay Sanayi A.Ş.	Rüzgar Tüneli Tesisi		
21	Kalyon Güneş Teknolojileri Üretim A.Ş.	Fotovoltaik Güneş Paneli Üretimi		
22	Ceyhan Propropilen Üretim A.Ş.	Polipropilen Üretimi		
23	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Makine, otomotiv, ulaştırma ve enerji sektörlerine yönelik yüksek vasıflı çeliklerden ve süper alaşımlı malzemelerden dövme ürünler		
24	Baykar Makina San. ve Tic. A:Ş.	İnsansız hava araçları ve akıllı sistemler üretimi		
25	TOGG	Elektrikli otomobil		
26	Gemlik Gübre	Üre Yatırımı		
27	Nero Endüstri Savunma	Lazer/radar tehdit algılama ve uyarı sistemi, KBRN, filtrasyon sistemiyle infilak bastırma sistemi üretimi		
28	Yürek Polimer Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Polimer / Çips		
29	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	PTA ve Polimer/Çips		
30	Oyak Sentetik Karbon Ürünleri San. Tic. A.Ş.	Karbon siyahi üretimi		
31	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.	Yeni nesil ticari araç ve batarya üretimi		
32	Tbor Bor Teknolojileri A.Ş	Bor Karbür üretimi		
33	Aselsan Konya Silah Sitemleri A.Ş	Silah ve silah sistemleri üretimi		
34	Eldor Elektronik ve Plastik Malzemeleri Üretim ve Ticaret Limited Şirketi	Elektrikli Araç Sistemleri Üretimi		
35	Aspilsan Enerji A.Ş	Lityum- İyon Batarya Üretimi		
36	Eti Krom	Gübre Üretimi		
37	Assan Group Makine Savunma Sanayi A.Ş	Bomba, bomba gövdesi ve havan mühimmatı üretimi		
38	R.B Karesi İthalat İhracat Tekstil San.ve Tic.A.Ş	Polimer/Cips Üretimi		
ltitle39	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. Ve Tic. A.Ş	Polimer/Cips Üretimi		
40	Siro Silkroad	Batarya hücresi ve modül üretimi		

Proje Bazlı Teşvik Özelinde Firmalar

	Firma	Yatırım Konusu
41	Türkiye Petrolleri A.Ş.	Doğalgaz madenciliği
42	ZSR Patlayıcı Sanayi A.Ş.	Tabanca ve tüfek kartuşu üretim tesisi
43	Tosyalı Gübre San. A.Ş.	Gübre Üretimi
44	Akkim Kimya San. A.Ş.	Epiklorohidrin, sıvı reçine ve katı reçine
45	Meltem Kimya ve Tekstil Sanayi İthalat İhracat ve Ticaret A.Ş	Polimer reçine
46	Migiteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş	Elastan Üretimi
47	Beyaz Kağıt ve Hijyenik Ürünleri Temizlik,İnşaat San.Tic. A.Ş	Bulaşık Makinası Kapsülü Üretimi
48	Smart Güneş Enerjisi Teknolojileri ARGE Üretim San. Ve Tic. A.Ş	Fotovoltaik Güneş Paneli Üretimi
49	TN Maleik Petrokimya A.Ş	Maleik Anhidrit Üretimi
50	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş	Hibrit Ve Şarj Edilebilir Hibrit Otomobil İle Batarya Üretimi

2022 Yılında Yapılan Değişiklikler

2022 Yılında Yapılan Değişiklikler- 24.02.2022

- GES/RES yatırımları bölgesel teşvikler kapsamına alınmıştır.
- İmalata Dayalı İthal İkamesi destek paketi kapsamında KGF tarafından teminatlandırılan TL cinsi krediler ve TL cinsi finansal kiralama işlemleri kapsamında faiz desteği üst limitllerinin, 3.4. 5. ve 6. bölgelerdeki mevzuatta belirlenmiş spesifik lokasyonlarda 1 kat artırılarak uygulanması uygun görülmüştür.
- Teşvik belgesinin iptali ya da kısmı müeyyide uygulanması halinde yatırımcılara verilen faiz desteği miktarının nasıl alınacağına ilişkin açıklamalar Karar'a eklenmiştir.
- Gümrük Vergisi Muafiyetinden Yararlanamayacak Makine ve Teçhizat (EK-8) sayılı liste güncellenmiştir.
- Kullanılmış komple tesis ithalatında (EK-8) sayılı listede yer alan makine ve teçhizatın KDV İstisnası ve Gümrük Vergisi Muafiyeti sağlanmaksızın toplam sabit yatırım tutarına eklenmesi uygun görülmüştür.

2022 Yılında Yapılan Değişiklikler-15.04.2022

Bina İnşaat KDV İstisnası-

- KDV Kanunun'da yapılan değişiklik ile imalat sanayine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve indirim konusu yapılamayan katma değer vergisinin iadesine ilişkin düzenleme istisna düzenlemesine dönüştürülmüştür.
- Turizm sektörüne yönelik düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında da yapılacak olan bina-inşaat işlerine yönelik harcamalar KDV'den istisna edilmiştir.

2022 Yılında Yapılan Değişiklikler- 30.11.2022

- Endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek asgari 3 milyar TL tutarındaki liman ve depolama tesisi yatırmalarının stratejik yatırım olarak desteklenmesine imkân tanınmıştır.
- Değişiklik ile Turizm merkezlerinde de yapılacak bölgesel desteklerden yararlanabilecek yatırımlar öncelikli yatırımlar kapsamına alınmıştır.
- «ç) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde, Turizm Bölgelerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları.»
- Gümrük Vergisi Muafiyetinden Yararlanamayacak Makine ve Teçhizat (EK-8) sayılı liste güncellenmiştir.

2022 Yılında Yapılan Değişiklikler- 30.11.2022

- Merkezi ısıtma radyatörleri ve kazanlarının imalatı, buhar kazanı imalatı (merkezi kalorifer kazanları hariç)" (sektör kodu 29) bölgesel desteklerden faydalanabilecek sektörler kapsamında çıkarılmıştır.
- Modernizasyon cinsi Un yatırımları teşvik kapsamında dâhil edilmiştir.
- Sertifikalı tohum tasnif ve paketleme yatırımları bölgesel teşvik kapsamına alınmıştır.
- Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi" kapsamında uygulanan ilave destekler kaldırılmıştır.

2022 Yılında Yapılan Değişiklikler-21.04.2022

Yatırımlarda Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar'da Değişiklik

- Değişiklik ile, Projelerin değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için asgari sabit yatırım tutarı 500 milyon TL'den 1 Milyar TL'ye çıkarılmıştır.
- Proje Bazlı Teşvik Belgeleri'nin iptal edilmesi veya Kısmı müeyyide uygulanması halinde yatırımcılara fazladan ödenen "Nitelikli Personel Desteği", Enerji Desteği" ve "Hibe Desteği" tutarlarının nasıl alınacağına İlişkin açıklamalar Karar'a eklenmiştir.

2022 Yılında Yapılan Değişiklikler-01.10.2022

Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de değişiklik

- 1- Nitelikli personel desteği uygulaması ve destekten faydalanabilmek için YMM Raporu gerekliliği Tebliğ'e eklenmiştir.
- 2- Kısmen işletmeye geçiş sürecinde SGK işveren hissesi desteği uygulaması taleplerinde ilave istihdam ve yatırım harcamalarının tespitine yönelik YMM raporu aranacağı Tebliğe eklenmiştir.

2022 Yılında Yapılan Değişiklikler-01.10.2022

3- Enerji Desteğinin uygulanabilmesi amacıyla,, Kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarını belirten tanım tebliğe eklenmiştir.

"ç) Kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarı: iktisadi kıymetlerin birikmiş amortismanları düşülmeden önceki brüt tutarı,"

İlgili tanımın eklenmesi ile birlikte, yatırımcılara enerji desteği uygulaması kapsamında müstakil sayaç kullanmayan firmaların enerji tüketiminin hesaplanabilmesi adına sabit kıymet oranlaması yöntemini kullanabilme hakkı tanınmıştır.

2022 Yılında Yapılan Değişiklikler-17.12.2022

Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkındaki Kararda Değişiklik

Yapılan değişişklik ile birlikte;

Bu Karar kapsamında 31/12/2022 tarihine kadar yapılacak olan teşvik belgesi müracaatları değerlendirilir.

Maddesindeki 31.12.2022 süresi 31.12.2024 olarak değiştirilmiştir.

Gündemdeki Önemli Konular

GES ve RES Yatırımları

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimine yönelik olarak verilen destekler aşağıdaki gibidir.

- Lisanslı GES Yatırımları
- Lisanslı RES Yatırımları
- BES Yatırımları
- HES Yatırımları
- JES Yatırımları

Lisanssız RES Yatırımları

• Lisanssız faaliyet kapsamında ve bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla, güneş enerjisine (GES)* dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları ile rüzgâr enerjisine (RES) dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları **faiz/kâr payı desteği sağlanmaksızın**, **bölgesel destek kapsamına alınmıştır.**

Destek Unsurları		Bölgeler					
		1	2	3	4	5	6
KDV İstis	snası		•		VAR	•	
Gümrük Vergis	i Muafiyeti				VAR		
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı		30%		40%	50%	
vergi indiriini	Vergi İndirimi			70%		80%	90%
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		6 Yıl 7 Yıl				7 Yıl	10 Yıl
Faiz veya Kar Payı Desteği	İç Kredi Döviz Kredisi	YOK					
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		YOK				10 Yıl	
Damga Vergisi Muafiyeti		VAR					
Emlak Vergisi İstisnası		VAR					

Lisansız Güneş Enerjisi santrali yatırımlarında;

- yurt dışından temin edilecek güneş paneli
- yurt dışından temin edilecek güneş paneli taşıyıcı konstrüksiyon sistemleri

Lisansız Rüzgar Enerjisi Santrali yatırımlarında;

• yurt dışından temin edilecek kanat, jeneratör ve türbinler,

Yatırım harcaması kapsamında değerlendirilmemektedir.

Yatırım Teşvik Belge Başvurusunda Lisansız GES yatırımı için İstenen Belgeler

- İlgili Elektrik idaresinden alınan proje onay yazısı
- Tek hat Şeması
- Bağlantı Anlaşması
- Taahhiitname
- · ÇED Belgesi
- Yerli ve İthal Makine Teçhizat Listesi
- Vergi Levhası
- Türk Ticaret Sicil Gazetesi
- SGK Borcu Yoktur Yazısı (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına verilmek üzere)

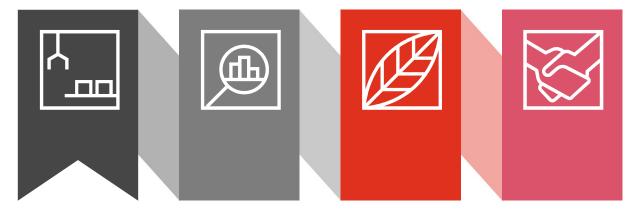
TAAHHÜTNAME

Enerji Verimliliği & Çevre Yatırımları

Enerji Verimliliği Özelinde Yatırımlar

İmalat Sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek Mevcut Durumuna Göre En az Yüzde On Beş Oranında Enerji Tasarrufu

Yıllık >= 500 TEP Enerji Tüketimi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Proje Onayı

5. Bölge Destek Unsurları

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi (İndirim oranı %80, YKO %40)
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (7 yıl)
- Faiz Desteği

Çevre Yatırımları

❖ Çevre Yatırımları: TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsünün vereceği proje onayında en az yüzde onbeş oranında su tasarrufu veya emisyon/atık azalımı sağlanabileceği tevsik edilen yatırımlar

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Çevre Lisansına tabi yatırımlar

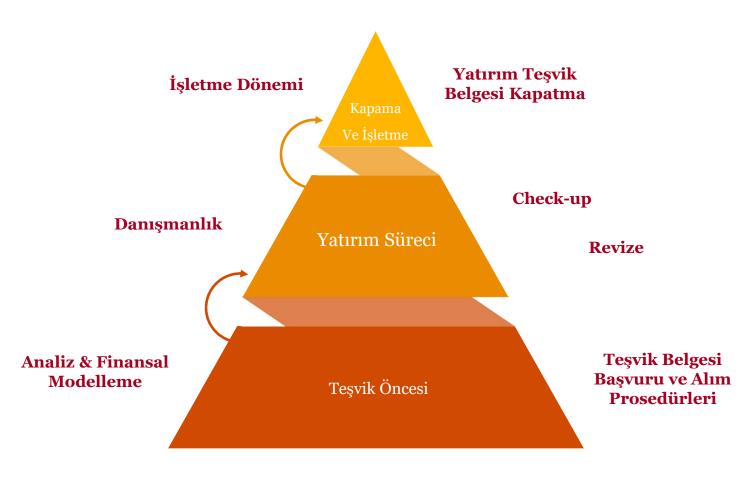
AR-GE ve çevre yatırımları

5. Bölge Destek Unsurları

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi (İndirim oranı %80, YKO %40)
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (7 yıl)
- Faiz Desteği

PwC

Hizmetlerimiz

Hizmetlerimiz

Hizmetlerimiz

İthal Liste							
Sira No	Adı ve Özelliği	Miktarı	Toplam Tutarı(FOB TL)	Kullanılmış Makine			
1	XXX	1	64.541,53	Yeni Makine			
2	XXX	2	1.649.459,20	Yeni Makine			
3	XXX	2	1.958.732,80	Yeni Makine			
4	XXX	1	1.030.912,00	Yeni Makine			
5	XXX	1	1.353.072,00	Yeni Makine			
6	XXX	1	1.804.096,00	Yeni Makine			
7	XXX	1	7.345.248,00	Yeni Makine			
8	XXX	1	12.435.376,00	Yeni Makine			
9	XXX	1	231.994,40	Yeni Makine			
10	XXX	1	14.175.040,00	Yeni Makine			
11	XXX	1	20.940.400,00	Yeni Makine			
12	XXX	1	64.074,27	Yeni Makine			

Yerli Liste						
Sıra No	Adı ve Özelliği	Miktarı	Toplam Tutarı (TL)(KDV Hariç)	^		
1	XXX	1	100.100,00	i		
2	XXX	1	113.750,00			
3	XXX	1	68.250,00			
4	XXX	1	45.360,00			
5	XXX	1	63.700,00			
6	XXX	1	40.000,00			
7	XXX	1	22.750,00			
8	XXX	1	48.230,00			
9	XXX	1	136.500,00			
10	XXX	1	200.000,00	~		

Toplam Tutarı(FOB TL) by Ülke

Ekibimiz

Yasemin Bekgöz

Şirket Ortağı

+90 212 326 6369

Yasemin.bekgoz@pwc.com

Hilal Kacı

Müdür

+90 212 326 8852 hilal.k.kaci@pwc.com

Pelin Güzeler

Müdür

+90 212 326 6958 pelin.guzeler@pwc.com

Candaş Coşkun

Müdür

+90 212 326 1635

Coskun.candas@pwc.com

PwC

Q&A

strategy&

GSG Hukuk Şimşek Gago Türkmen Avukatlık Ortaklığı

20 Aralık 2022 Salı Swissotel The Bosphorus